

Bestuurlijk kader inrichting Sinterklaasfeest op Haarlemse scholen voor Primair Onderwijs

In het Bestuurlijk Overleg Primair Onderwijs Haarlem (BOPOH) van 5 november 2015 zijn de volgende afspraken bekrachtigd omtrent de inrichting van het Sinterklaasfeest op de Haarlemse basisscholen voor 2015 en de jaren daarna.

De afspraken zijn gemaakt in navolging van en onder dankzegging aan de schoolbesturen primair onderwijs in Den Haag die eerder een overeenkomstig kader hebben vastgesteld.

Overwegingen

De Haarlemse schoolbesturen hebben zich er rekenschap van gegeven dat het Sinterklaasfeest een jarenlange traditie kent in Nederland. Het Sinterklaasfeest is op de eerste plaats een kinderfeest, dat zich richt op álle kinderen. De schoolbesturen willen bevorderen dat het een feest is én blijft waarin iedereen zich kan vinden en dat op de eerste plaats door alle kinderen als fijn en feestelijk wordt ervaren.

Ook hebben de Haarlemse schoolbesturen zich er rekenschap van gegeven dat de inrichting van het Sinterklaasfeest momenteel en al sinds enkele jaren onderwerp van maatschappelijk debat is over het (vermeende) discriminatoire karakter van met name de figuur van (Zwarte) Piet.

Uitgangspunt van de schoolbesturen is dat elke school voor kinderen (en hun ouders) een discriminatievrije en respectvolle omgeving is.

Richtinggevend voor de inzet van de schoolbesturen bij de inrichting van het Sinterklaasfeest is de uitspraak van het College voor de Rechten van de Mens* in een klacht van een ouder over de invulling van het feest op de school van haar kinderen.

(* <http://www.mensenrechten.nl/publicaties/oordelen/2014-131/detail>)

Kern van deze uitspraak is dat:

1. een school op grond van de Algemene wet gelijke behandeling geen onderscheid mag maken op grond van onder meer ras. De school heeft in dit kader ook de verplichting om te zorgen voor een discriminatievrije onderwijsomgeving voor leerlingen;
2. de figuur (Zwarte) Piet kent discriminerende aspecten (“dom, knecht en donker”), en ook al is de figuur niet racistisch bedoeld, hij kan wel als kwetsend worden ervaren;
3. het College verlangt van het bestuur een actieve en voortvarende invulling aan haar zorgplicht voor een discriminatievrije omgeving; citaat uit het oordeel van het College (3.16): “Het gaat er hierbij niet om om de figuur *Piet* af te schaffen, maar wel om de figuur een dusdanig andere invulling te geven dat die niet leidt tot negatieve stereotypingen van mensen met een donkere huidskleur”.

De Haarlemse schoolbesturen zijn van mening dat met het oog op het maatschappelijk debat en met inachtneming van de hiervoor aangehaalde uitspraak een aanpassing van het Sinterklaasfeest, met name op de aspecten die discriminerend zijn of als zodanig worden ervaren, noodzakelijk is.

Uit jurisprudentie komen in essentie de volgende (ervaren) discriminatoire aspecten naar voren:

- Zwarte huidskleur
- Kroeshaar
- Gouden oorknoppen
- Dikke, rode lippen
- De gezagsverhouding tussen Sinterklaas en (de domme/Zwarte) Piet

Afspraken

De Haarlemse schoolbesturen spreken af op de onder hun bevoegd gezag vallende Haarlemse basisscholen de figuur van (Zwarte) Piet in een periode van maximaal drie jaar op alle bovengenoemde aspecten aan te passen.

De precieze invulling en fasering van de aanpassingen is maatwerk en is ter bepaling aan de scholen. Invulling en fasering kunnen daarmee onderling verschillen, met dien verstande dat in gezamenlijkheid wordt afgesproken dat:

- de school ervoor kan kiezen met ingang van het Sinterklaasfeest 2015 op alle hiervoor genoemde aspecten tegelijk verandering aan te brengen, dan wel in een periode van maximaal drie jaar (dus uiterlijk in 2017) aanpassingen op alle aspecten te hebben doorgevoerd;
- in elk geval voor elke school geldt dat al in 2015 op minimaal één van de bovengenoemde aspecten de verschijning van Piet is aangepast.

Tot slot

Bovenstaande afspraken zijn door de Haarlemse schoolbesturen bij de onder hun bevoegd gezag vallende Haarlemse basisscholen onder de aandacht gebracht.

Vele basisscholen hebben de afgelopen jaren reeds aanpassingen in de figuur van (Zwarte) Piet aangebracht, geheel in lijn met deze afspraken.

Tegelijkertijd vinden er op een aantal scholen, ook in Haarlem, jaarlijks nog emotionele discussies plaats tussen voor- en tegenstanders van Zwarte Piet, die door de heftigheid waarmee ze worden gevoerd afbreuk doen aan het feestelijk en het gezamenlijk karakter van het Sinterklaasfeest.

Met dit bestuurlijk kader verschaffen de gezamenlijke Haarlemse schoolbesturen hun basisscholen richtinggevend houvast voor de inrichting van het feest.